

กรณี ลูกจ้างถูกเครื่องอัดเบลฝ้ายหนีบแขนขวาขาด

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ

- ๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการเกิดอุบัติเหตุ คือ บริษัท A จำกัด
  - สถานที่เกิดเหตุ ตั้งอยู่ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
  - ลักษณะการประกอบกิจการ ปั่นด้าย ทอผ้า
- ๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างทั้งหมด ๕๔๐ คน ชาย ๒๑๙ คน หญิง ๓๒๑ คน
  - ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี
- ๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้างลูกจ้าง ๖ วันต่อสัปดาห์ มีวันหยุดประจำสัปดาห์ ๑ วัน คือวันอาทิตย์ ทำงานเป็นกะ กะเช้าตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. กะบ่ายตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. และกะดึกตั้งแต่เวลา ๒๔.๐๐ - ๐๘.๐๐ น. มีเวลาพัก ๑ ชั่วโมง
- ๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง) : ไม่มี

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิด อุบัติเหตุ

เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๑.๑๕ น. เกิดเหตุเครื่องอัดเบลฝ้าย หมายเลข ๓ หนีบแขนนาย B ลูกจ้างสัญชาติเมียนมาร์ อายุ ๓๖ ปี อายุงาน ๑๐ ปี ตำแหน่งพนักงานคุมเครื่อง แผนก ห้องผสมโรง ๑ ขณะทำงานคุมเครื่องอัดเบลฝ้ายและไม่ทำงานตามขั้นตอนการทำงาน จนทำให้สูญเสียอวัยวะ (แขนขวา) ทั้งนี้ ลักษณะการทำงานของเครื่องอัดเบลฝ้ายจะดำเนินการสูบลายมาจากโกดังเก็บฝ้าย หลังจากนั้นเครื่องอัดเบลฝ้ายจะทำการบีบอัดฝ้ายให้เป็นลูกและดันฝ้ายที่เป็นลูกออกจากตัวเครื่อง ซึ่งลูกจ้างผู้ควบคุมเครื่องอัดเบลฝ้ายจะทำการใช้ก้านตะขอเกี่ยวเชือกอีกด้านหนึ่งของเครื่องเพื่อทำการรัดก้อนฝ้ายที่ออกมาจากตัวเครื่อง แต่ในวันเกิดเหตุ นาย B ลูกจ้างผู้ประสบอันตราย ได้เอามือล้วงเข้าไปเพื่อหยิบเชือกอีกด้านหนึ่งของเครื่องจักรมารัดก้อนฝ้าย โดยไม่ทำงานตามขั้นตอนการทำงานและไม่รอให้เครื่องอัดเบลฝ้ายดำเนินการครบรอบขั้นตอนการทำงาน กล่าวคือ ไม่รอให้เครื่องอัดเบลฝ้ายดันลูกฝ้ายออกจากตัวเครื่อง และไม่รอให้ตัวดันลูกฝ้ายดันตัวกลับในตำแหน่งเริ่มต้น จึงทำให้เครื่องอัดเบลฝ้ายหนีบแขนขวา เนื้อข้อศอกของลูกจ้าง จนทำให้ลูกจ้างสูญเสียอวัยวะ คือ แขนขวาขาด

๓. รายละเอียดการประสอันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

- ๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต - คน
- ๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ ๑ คน
- ๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ - คน
- ๓.๔ ค่ารักษาพยาบาล - บาท
- ๓.๕ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักรอุปกรณ์ - ไม่มี

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Act)

- ไม่ทำงานตามขั้นตอนการทำงานและตามรอบการทำงานของเครื่องจักร
- ไม่มีการประเมินสภาพอันตรายครอบคลุมทุกขั้นตอนก่อนเริ่มงาน

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition)

- ไม่มีการปิดเพื่อปิดช่องด้านข้างของเครื่องอัดเบลฟ้าย หรือติดอุปกรณ์หยุดการทำงานของเครื่องจักรอัตโนมัติเมื่อตรวจพบสิ่งแปลกปลอมเข้ามาภายในตัวเครื่อง

๔.๓ ปัจจัยอื่นๆ (การกระทำที่ไม่ปลอดภัย)

- นายจ้างมีการอบรมให้ความรู้หลักสูตรฝึกรอบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ เป็นระยะเวลา ๖ ชั่วโมง ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีการออกเป็นเอกสารหลักฐานผู้ผ่านการฝึกรอบความปลอดภัย แต่การฝึกรอบและการออกเอกสารหลักฐานดังกล่าว จะดำเนินการเฉพาะลูกจ้างที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น แต่การทำงานในกระบวนการผลิตมีลูกจ้างต่างชาติเมียนมาร์ทำงานอยู่ด้วย จึงควรจัดอบรมหลักสูตรฝึกรอบความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ให้กับลูกจ้างต่างดาวเช่นเดียวกัน

- นายจ้างไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Instruction, WI) ที่ชัดเจน ติดไว้บริเวณเครื่องจักรที่ลูกจ้างทำงาน โดยมีการแจ้งอันตรายและขั้นตอนไว้ตอนอบรมและตอนสอนงานโดยหัวหน้างานเท่านั้น

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

จากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ ในเบื้องต้นสามารถกำหนดมาตรการ แนวทางในการป้องกัน และควบคุมอันตรายได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ให้นายจ้างดำเนินการจัดทำการ์ดเพื่อปิดช่องทางด้านข้าง หรือติดอุปกรณ์หยุดการทำงานของเครื่องจักรอัตโนมัติเมื่อตรวจพบสิ่งแปลกปลอมเข้ามาภายในตัวเครื่อง

๕.๒ ให้นายจ้างจัดให้มีการประเมินสภาพอันตรายให้ครบทุกขั้นตอนการทำงานของเครื่องอัดเบลฟ้าย และแจ้งให้ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๕.๓ ให้นายจ้างดำเนินการอบรมให้ความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานกับลูกจ้างต่างด้าว สัญชาติเมียนมาร์ที่ทำงานกับตัวเครื่องอัดเบลฝ้ายหรือเครื่องจักรอื่นๆ ที่อยู่ในกระบวนการผลิต และออกหลักฐานการผ่านการฝึกอบรมให้กับลูกจ้างต่างด้าวด้วย

๕.๔ ให้นายจ้างดำเนินการย้ำเตือนขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยในทุกครั้งที่ทำงานกับเครื่องอัดเบลฝ้าย

๕.๖ ให้นายจ้างติดขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัย (Work Instruction, WI) กับเครื่องอัดเบลฝ้าย ณ บริเวณที่ลูกจ้างทำงานเป็นภาษาไทยและภาษาเมียนมาร์ เพื่อให้ลูกจ้างตระหนักและย้ำเตือนให้ทำงานตามขั้นตอนที่ปลอดภัยกับเครื่องอัดเบลฝ้าย

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

๖.๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

มาตรา ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัย

ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน

การฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร บันจูน และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๑๑ ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องปั๊มโลหะ เครื่องขัด เครื่องกัด เครื่องตัด เครื่องกลึง เครื่องไส เครื่องเจีย เครื่องเจาะ เครื่องพับ เครื่องม้วน หรือเครื่องจักรอื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย จากการใช้งานได้โดยสภาพตามที่ อธิบดีประกาศกำหนด นายจ้างต้องจัดให้มีข้อความเกี่ยวกับวิธีการทำงานกับเครื่องจักรนั้นติดไว้บริเวณที่ ลูกจ้างทำงาน

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องจัดให้มีการประเมินอันตรายของเครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจาก การใช้งานถึงขั้นสูญเสียอวัยวะ ได้แก่ เครื่องจักรประเภทเครื่องบด เครื่องโม่ เครื่องตัดน้ำแข็ง เครื่องเลื่อย สายพาน เครื่องเลื่อยวงเดือน เลื่อยยนต์ หรือเครื่องจักรอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยอย่างน้อยต้อง ประกอบด้วย การบ่งชี้อันตราย การประเมินความเสี่ยง และแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ฯลฯ

ข้อ ๑๕ นายจ้างต้องจัดให้มีวิธีการดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากการ ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) เครื่องจักรชนิดอัตโนมัติต้องมีสีเครื่องหมายปิด - เปิด ที่สวิตช์อัตโนมัติตามหลักสากล และมีเครื่องป้องกันมิให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดกระทบสวิตช์อันเป็นเหตุให้เครื่องจักรทำงาน

ฯลฯ

ข้อ ๑๖ นายจ้างต้องบำรุงรักษาและดูแลเครื่องป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่ สามารถป้องกันอันตรายได้

๖.๓ บทลงโทษ

มาตรา ๕๓ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๑๐